

8. KÖRNYEZETVÉDELMI VIZSGÁLAT

Csanytelek a Dél-Alföldi régióon belül Csongrád megyében a Csongrádot Szegeddel összekötő 4519. jelű út mentén helyezkedik el. Az M5-ös autópályáról a kiskunfélegyházi és a balástyai lehajtón keresztül érhető el. Gazdaságában a mezőgazdaság a meghatározó.

Csanytelek a Csongrádi kistérséghez tartozik, területe 3470 hektár melynek csak nem egészen 5,5 %-a belterület. Lakosainak száma közel 3000 fő.

A települést gazdaságföldrajzi szempontból meghatározza az a tény, hogy a község vonzáskörzetében nincs olyan természeti kincs vagy jelentősebb ipari, szolgáltatási tevékenység, amely a fejlődés motorja lehetne, kivéve a mezőgazdaságot. Gazdaságában hagyományosan a mezőgazdaság a meghatározó és jelentős az idegenforgalma is. Sajátos gazdasági környezetet jelent Csongrád és Szeged közelsége.

A településen ipari tevékenység nem folyik és a terv a későbbiekben sem számol számottevő ipari tevékenységgel, de a fejlődés lehetőségét biztosítja.

A település infrastrukturális ellátottsága a csatornázás tekintetében feltétlenül fejlesztésre szorul. A belterületi lakóingatlanok közüzemi vízzel és földgázzal történő ellátottsága 100 %-os.

Levegőtisztaság-védelem

Éghajlati adottságok

A településen meteorológiai észlelő állomás nem üzemel. A legközelebbi észlelőállomás a településtől déli irányban, 30 km-re Szeged városában található.

- Évi középhőmérséklet: 10,7 °C
- Éves napfénytartam: 2036 h
- Lehullott évi csapadék mennyisége: 465 mm

Évszak	Évszakonkénti		
	Középhőmérséklet (°C)	Napfénytartam (h)	Lehullott csapadék (mm)
Tél	0,0	211	84
Tavaszi	11,2	542	119
Nyár	20,7	828	151
Ősz	10,6	453	111

A Meteorológiai Intézet szerint Szeged térségére a következő széladatok a mértékadók

Szélirány	Gyakoriság (%)
É	16,0
ÉK	9,0
K	6,0
DK	10,0
D	17,0
DNy	10,0
Ny	11,0
ÉNy	16,0
Szélcsend	5,0

Az átlagos szélesség 3 m/s.

Levegőminőségi adatok

A településen sem RIV sem pedig PHARE hálózati mérőállomás nem működik.

A település levegőminősége a többször módosított 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet alapján a 10. zóna besorolásba tartozik, amely az egyes légszennyező anyagok koncentrációját az alábbi mérőszámokkal jellemzi:

SO₂ F ⇒ 50 µg/m³ alatt; NO₂ F ⇒ 26 µg/m³ alatt;
CO F ⇒ 2500 µg/m³ alatt; Szilárd (PM₁₀) E ⇒ 10 – 14 µg/m³;

Levegőterheltségi szint (immisszió) határérték szempontjából a település területére a többször módosított 4/2002. (X. 7.) KvVM rendeletet figyelembe véve, az általános országos előírásokat, a 4/2011. (I. 14.) VM rendeletet kell irányadónak tekinteni.

A település levegője gyakorlatilag minden légszennyező anyagra nézve még terhelhető. A levegő szennyezettségét döntően a hőtermelésből és a közlekedésből adódó emissziók határozzák meg. A deflációs külterület miatt számottevő hatással van a levegő minőségére a külterületről transzmisszió útján bekerülő por is.

Az ipari eredetű légszennyezőanyag kibocsátás a település területén nincs

A hőtermelésből származó fő légszennyező anyagok a nitrogén-oxidok és a szénmonoxid.

Levegőminőségi követelmények

(4/2011. (I. 14.) VM rendeletet)

Légszennyező anyag	Levegőterheltségi szint egészségügyi határértékei (µg/m ³)			Veszélyességi fokozat
	órás	24 órás	éves	
Szén-monoxid	10.000	5.000*	3.000	II.
Nitrogén-dioxid	100	85	40	II.
Szálló por (PM10)	-	50	40	III.
Kén-dioxid	250	125	50	III.
Ózon	-	120*	-	I.
Benzol	-	-	5	I.

* napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma

A levegő minőségét pozitívan befolyásolja, hogy a településen hőtermelésre primer energiahordozóként jelentős hányadban földgázt használnak. A háztartások éves földgázfelhasználása a földgáz árának emelkedésével párhuzamosan, folyamatosan csökken. A földgáz felhasználás csökkenése részben az energiatakarékos szemléletnek, de döntően a szilárd tüzelőanyagok részarányának a növekedésével magyarázható. A szilárd tüzelőanyagok használata a földház tüzeléshez viszonyítva levegőtisztasági szempontból kedvezőtlenebb mivel a levegőterheltségi szintet nagyobb mértékben növeli. Klímapolitikai szempontból viszont a biomassza tüzelés kedvező.

A levegőterheltségi szint alakulására számottevő hatást gyakorol a településen levő jelentős alapterületen folytatott fóliaházás növénytermesztés melyek hőigényét döntően szilárd tüzelőanyagokkal biztosítják.

Fóliaházak fűtése

A település tranzitforgalma nem jelentős. A településen keresztülvetető 4519 sz. főút forgalma 2000 EJ/d körül alakul. A kis forgalmat és az átvezető út szabályozási szélességét figyelembe véve számítások nélkül is belátható, hogy a forgalom generálta légszennyezettség a nem számottevő.

A helyi forgalom, figyelembe véve a nyilvántartott személygépjárművek számát nem számottevő.

A belterületi utak döntő többsége burkolattal ellátott.

A légszennyező anyagok kibocsátására (emisszió) szempontjából a mindenkor hatályos vonatkozó országos érvényű rendeletekben előírt határértékeket kell irányadónak tekinteni

A falusias környezetre jellemző állattartási tevékenység ha azt nem kellő gondossággal végzik, különösen a nyári időszakban, zavaró bűzhatást okozhat.

A levegő terhelését, különösen a tavaszi és az őszi időszakban, növeli a „háztáji” növénytermesztés során keletkező növényi eredetű hulladékok égetése.

A külterületen a növénytermesztésben meghatározó a szántóföldi növények termesztése.

A terület talaja kis víztartó képességű és éghajlati adottságaiból (meleg, csapadékhiányos) adódóan a deflációs területek közé tartozik. A száraz, növényzettől nem védett talaj mozgatásához már az aránylag kisebb szélesebesség is elegendő. A növénytermesztés szempontjából legfontosabb a tavaszi szélrózsió elleni védekezés.

A különböző területhasznosításoknál a szélrózsió éves mértékét (t/ha) Szeged térségében táblázatban foglaltuk össze.

A szélrózsió éves mértéke Szeged térségében*	
Búza	2,4 t/ha
Kukorica	3,8 t/ha
Szőlő	1,9 t/ha
Rosz	3,2 t/ha

* forrás: . Keveiné Dr Bárány Ilona – Dr Mezősi Gábor: A szélrózsió és szélenergia regionális különbségei az alföldön.

A termőföld elhordáson és a növénykultúrákban okozott károkon túl a levegő porterhelésére is jelentős hatással van a szélrózsió. A legkritikusabb időszak a március és április hónapok amikor elsősorban a szántófelszín, teljesen védtelen.

Tárgyi módosítás során az erdőterület növekszik amely a deflációs terület méretét csökkenti.

A településen, a defláció szempontjából kedvező hogy a településen ill. szomszédságában számottevő vízfelületek találhatóak.

A területen a pollen „szennyezettség”, a levegőben levő virágporszemcsék számának jelentősebb megemelkedése szempontjából három pollenszezon különíthető el:

- *A tavaszi szezon ("fa-szezon"):*
a február 1-től április 30-ig terjedő időszakban termelődött pollenszemek megjelenési időszaka. A virágzás kezdési időpontja igen változó, többnyire március eleje!
- *A kora nyári szezon ("fű-szezon"):*
a május 1. és július 31. közötti periódus, amelyet főként lágyszárú növények (vadon élő füvek, gabonafélék, kora nyári gyomok) és néhány fa virágpóra jellemez.
- *A nyár végi-őszi szezon ("gyom-szezon"):*
a július 16-tól október elejéig termelődött pollenszemek - döntően a lágyszárú gyomok pollenjei - jellemzik.

A pollenterhelés csökkentésére a kiemelt figyelmet kell fordítani a parlagfű mentesítésre.

A közlekedésből eredő légszennyezőanyag kibocsátások mennyisége, bár összességében nem számottevők az összes kibocsátott légszennyezőanyag jelentős hányadát adják.

A 4519. jelű országos közút települést átszelő szakaszának nyomvonal módosítása a település belterületének levegőterheltségi szintjét csökkenti. A tervezett nyomvonal a lakóépületektől távolabb, jobban átszellőző területen került a tervben kijelölésre.

A hőtermelésből származó légszennyezőanyagok számottevő csökkentésére jelenleg már nincs sok lehetőség hiszen a belterületi lakások 100 %-a földgázzal ellátott. A terület hidrogeológiai adottságait a termálenergia hasznosítás területén a jövőben célszerű lenne kihasználni.

A településen történő termálenergia energia hasznosítási projekt lehetőséget már a Dr. Kóbor Balázs szerkesztésében 2008-ban publikált „Az alternatív energiahasználat fejlesztési lehetőségei a Dél-alföldi Régióban

Különös tekintettel a geotermikára, és a Csongrád megyei Önkormányzat beavatkozási tevékenységeire” tanulmány is számba veszi.

Az OKIR adatbázisa szerint a településen kettő darab engedélyköteles bejelentett légszennyező pontforrás található.

A pontforrások által kibocsátott légszennyező adatok idősorát az alábbi táblázatokban közöljük.

6647 Csanytelek Baross Gábor U 3

Szennyezőanyag	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Összesen (kg)
1 - Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 - Szén-monoxid	21	9	12	12	62	59	47	45	38	27	25	357
3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	19	9	9	9		0	0	0	0	0	0	46
7 - Szilárd anyag	2	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	9
310 - Formaldehid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
999 - SZÉN-DIOXID	212	121	2 308	2 433	2 012	1 909	1 530	1 453	1 246	877	834	14 935

Forrás: OKIR

6647 Csanytelek Ady 32

Szennyezőanyag	2008	2009	2010	2011	2012	Összesen (kg)
1 - Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂	500	54	183	186	51	974
2 - Szén-monoxid	43	34	10	10	2	99
3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	572	238	173	176	48	1 207
7 - Szilárd anyag	83	9	30	31	8	161
999 - SZÉN-DIOXID	199 198	124 687	51 488	52 332	14 349	442 054

Forrás: OKIR

A táblázatok adataiból látható, hogy ezek a kibocsátások nem számottevőek.

A település bezárt hulladéklerakójára 2000. év óta hulladék beszállítás nincsen.

A hulladéklerakó rekultivációs terve nem számol a keletkező depónia gáz hasznosításával. A lerakó lezárása után a depónia gázt kiszellőztetik.

A rekultiváció még nem kezdődött el. A lerakó felhagyásától már eltelt közel 13 év alatt a gázfejlődés csekély mértékűre csökkent és a továbbiakban is folyamatosan csökkenni fog ami a település levegőminőségének alakulásában pozitív hatást fog eredményezni.

A terület felhasználásban tervezett változtatások levegőtisztaság-védelmi szempontból kedvezőek, a biológiai aktivitásérték pozitív irányban változik. Jelentős légszennyezőanyag kibocsátással járó tevékenység a településen a továbbiakban sem várható.

A porterhelés csökkentését a még burkolatlan utak szilárd burkolattal történő ellátásával és az utak rendszeres takarításával lehet csökkenteni. A deflációs porterhelés minimalizálása érdekében az erdő és védőfásorok telepítése és a szántó területek visszagyepesítése kívánatos.

A levegő minőségében hosszabb távon javulást eredményezhet még a jelen terv keretein kívül eső, tőle függetlenül megvalósuló fejlesztések. (pld. az újabb hőtermelő berendezések hatásfokának és kibocsátási értékeinek javulása, a motorhajtó anyagok minőségének javítása, a gépjármű motorok káros anyag kibocsátásának csökkenése stb.) A település levegőminőségének romlásával hosszabb távon sem kell számolni, hiszen jelentősebb ipari létesítmények üzembe helyezése nem várható.

Vízvédelem

Vízellátás

A települési önkormányzat tulajdonában lévő víziközművek üzemeltetését a jogszabályi környezet változása miatt 2013. évtől a Békéscsaba székhellyel rendelkező Alföldvíz Zrt. végzi.

A település vízigényét 3 db mélyfúrású kút biztosítja melyből 1 db kút tartalék. A hidrogeológiai védőidom kialakítása még nem történt meg. A napi átlagos vízkitermelés 843 m³/d. A kutak vízminősége I. osztályú rétegvíz. Csanytelek község is részt vesz a Dél Alföldi ivóvízminőség javító programban, minimális ammónia és vas többlete miatt.

A település 44 km hosszúságú alaphálózatán a hálózati veszteségek nagyon magasak, közel 30 %-os a veszteség. A veszteségek csökkentése a gazdasági érdeken túl a talajvízszint csökkentés szempontjából is kívánatos, tekintettel a jelentős méretű belvízzel területekre. Az alaphálózatban az elavult azbesztcement csövek egy részét már kicserélték de még számottevő hosszban ilyenek funkcionálnak.

A belterülettől távolabb továbbra is az egyedi kutas vízellátás alkalmazása célszerű.

A vízellátás további részletezésére a vízgazdálkodás fejezetben sor került.

Szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás

Csanyteleken szennyvízcsatorna hálózat és tisztító telep jelenleg nincs kiépítve. A zárt szennyvízgyűjtőkben gyűjtött ill. a szikkasztókban visszamaradó települési folyékony hulladék elhelyezését jelenleg településtartósági közszolgáltatás keretében „szippantással” oldják meg. A szippantott szennyvíz engedéllyel rendelkező befogadóba kerül beszállításra. A településen keletkező települési folyékony hulladékoknak a becslések szerint kb. csak a fele kerül kiszállításra engedéllyel rendelkező befogadóba. A településnek a csatornázásra és szennyvíztisztításra kész tervei vannak.

A tisztító telep SEMI SBR típusú, szakaszos betáplálású teljesoxidációs biológiai rendszer.

A tisztított szennyvíz befogadója a Csanyteleki övcsatorna közvetítésével az Alsó-főcsatorna. A tervezett szennyvíztisztítási technológia alkalmas a szennyvíz olyan mértékű megtisztítására, amely megfelel az érvényben lévő rendeletek által meghatározott határértékeknek és a kibocsátott tisztított szennyvíz nem okoz környezeti ártalmat.

A rendezési terv már kijelölte a tervezett szennyvíztisztító helyét.

A csatornázás és a szennyvízelhelyezés tervezett megvalósítása után a talajvíz további szennyezése megszűnik.

A szennyvízelvezetéssel és tisztítással kapcsolatos kérdéskör további részletezésére a vízgazdálkodás fejezetben sor került.

Csapadékvíz és belvíz elvezetés

A település belterülete annak ellenére, hogy a környezetéhez képest magasabban fekszik mégis belvízveszélyes.

Az utóbbi időszakban előállt súlyos belvízhelyzet, amit az átlag csapadék közel háromszoros mennyisége okozott, szükségessé tette a korábban már meglévő csapadékvíz elvezető rendszer felülvizsgálatát és kiegészítését, továbbá a korábbi tervek módosítását. A terveket a Kultúrmérnöki és Környezetvédelmi Mérnöki Iroda elkészítette. a tervek szerint a belterületről 5 főgyűjtő kialakításával lehet a belvizeket elvezetni. Ebből az 1., 2. és 5. számú csatorna új kialakítású, a 3. és 4. pedig meglévő bővítése, illetve szikkasztó árokból lefolyással rendelkezővé alakítás.

A szélsőséges időjárás okozta belvizek, vagy az eső elmaradása miatt előálló vízhiány kiegyensúlyozására célszerű lenne a belső mélyebben fekvő telkeken átmeneti tározókat kialakítani ill. egyéb víz visszatartó létesítményeket építeni. A terv vízgazdálkodással foglalkozó fejezete erre vonatkozóan javaslatokat is ad. A víz visszatartás azért fontos, mert az időjárási, éghajlati szélsőségeség miatt egyre nagyobb problémát jelent hazánkban a vízgazdálkodás, különös tekintettel az árvizekre, a belvízre és az aszályra - mely három jelenség egyszerre van jelen hazánkban.

A terv módosítása biztosítja a csapadékvíz ill. belvíz elvezetésének és visszatartásának megoldási lehetőségeit is.

Árvízvédelem

Csanytelek település a Tisza jobb partján a 2.53 számú "Csongrádi" ártéri öblözetben helyezkedik el. Az öblözet Csongrád város É-i határától a Dongér főcsatornáig terjed ki 204 km² területtel.

Csanytelek települést és környékét a Tisza folyón levonuló árhullámoktól a 11.03. számú Dongér-Csongrádi árvízvédelmi szakasz Dongér bal parti és a Tisza jobb parti árvízvédelmi töltése védi, mely I. rendű árvízvédelmi töltés.

Az árvízvédelemmel kapcsolatos információk a terv vízgazdálkodás fejezetében szerepelnek bővebben.

Termásvíz-hasznosítás

A Csanytelek község területén található két hévíz kút (k-173 ÉS k-286) közül csak az egyik üzemel, hozzávetőleg 15 000 m³/év vízkitermeléssel. Visszasajtolás nem történik, a használt vizet az Alsó-főcsatornába vezetik. A településen jelenleg kitermelt termásvíz mennyisége nem számottevő, de a vízbázisul szolgáló sekély porózus víztest mennyiségi állapota jó. Mivel a víztestből kitermelt termásvíz mennyisége nagyobb a hasznosítható vízkészletnél ezért a gyenge állapot kockázata fennáll. A termál használtvizek ártalommentes elhelyezéséről a jogszabályi előírásoknak betartásával gondoskodni kell. A terület hidrogeológiai adottságait a termálenergia hasznosítás területén a jövőben célszerű lenne jobban kihasználni.

A településen történő termálenergia energia hasznosítási projekt lehetőséget már a Dr. Kóbor Balázs szerkesztésében 2008-ban publikált „Az alternatív energiahasználat fejlesztési lehetőségei a Dél-alföldi Régióban Különös tekintettel a geotermikára, és a Csongrád megyei Önkormányzat beavatkozási tevékenységeire” tanulmány is számba veszi.

Domborzati adottságok, éghajlat

Csanytelek igazgatási területe a Tisza jobb oldalán, átéri öblözetben belül, mélyártéren helyezkedik el (előntési szint: 84.50 mBf). A terepszint enyhén hullámos, magassága 78,0-85,0 mBf között változik. Az egyedi településszerkezet - a sajátos "csápos" beépítés - a terephullámokat követve alakult ki.

A település térségében mind a szélsőségesen aszályos nyár, mind a vízfelesleget (belvíz) okozó csapadékos időjárás jellemző. Uralkodó szélirány: É-Ény és Dk.

Felszín alatti víz, földtani közeg

Csanytelek község területe vízföldtani tájegység szerint a Tiszai süllyedék területen helyezkedik el. A terület mélyföldtani felépítése a szénhidrogén kutatófúrások alapján vált ismertté.

1500-2000 m mélységben, a pannon tenger üledékében hévíz tárolódik. Hasznosítását jelenleg egy 2010 m mélységű kút szolgálja.

A 200-400 m mélység között elhelyezkedő kavicsos-homokos rétegek jó vízadó képességűek. Ezek biztosítják a jelenlegi és jövőbeni ivóvíz igények kielégítését. A rétegvíz készlet nagy távlatban is elegendő.

A felszínhez közelebb eső 60-100 m mélységű rétegek vízátadó képessége már csekélyebb, de egyedi gazdaságok, tanyák vízellátására még igénybe vehetők.

A táj alakításában és használatában nagy jelentőségű Tisza-meder a pleisztocén rétegekig vágódott be a felszínbe.

A település jelenleg kiépített csatornahálózat nincs. A település belterületén a kiépítésre kerülő csatornahálózatra való csatlakozásokkal a szennyvizek közvetlen bevezetése a földtani közegbe és a talajvíz közvetlen terhelése is megszüntethető. Továbbra is gondot fog jelenteni a külterületi ingatlanok szennyvízelhelyezése melyeknél egyedi szennyvízkezelési eszközöket kell alkalmazni.

A 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet által meghatározott egyedi szennyvízkezelési eszközök:

- egyedi szennyvízkezelés: olyan egyedi szennyvízkezelő létesítmények alkalmazása, amelyek legalább 1, legfeljebb 50 lakosegyenérték szennyvízterhelésnek megfelelő települési szennyvíz tisztítását, végső elhelyezését, illetve átmeneti gyűjtését, tárolását szolgálják,
- egyedi szennyvízkezelő berendezés: olyan vízellétesítmény, amely a települési szennyvizek nem közműves, biológiai tisztítását energiabevitel segítségével végzi,

- tisztítómezővel ellátott oldómedencés létesítmény: olyan oldómedencéből és tisztítómezőből álló vízelétesítmény, amely a települési szennyvizek nem közműves elvezetésére és elhelyezésére szolgál, és amely a szennyezőanyagok anaerob lebontását energia-bevitel nélkül végzi,
- egyedi szennyvízkezelő létesítmény: az egyedi szennyvízkezelő berendezés és a tisztítómezővel ellátott oldómedencés létesítmény együttesen, melyeket a közcsatornával gazdaságosan el nem látható területeken lehet, illetve kell megvalósítani.

A jogszabály tartalmazza, hogy a vízgazdálkodási tevékenység műszaki megoldásának kialakításánál, a vízimunka és vízelétesítmény műszaki tervezésénél milyen tervek és szabályzatokat, továbbá helyszíni adottságokat kell figyelembe venni.

A felszín alatti vízbe vagy a földtani közegbe közvetve vagy közvetlenül bevezetett előtisztított szennyezett vizek nem okozhatják a felszín alatti víz és a földtani közeg hatályos jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt szennyezettségi határértékének túllépését.

Csanytelek területe a felszín alatti vizek védelméről szóló kormányrendelet szerint az „érzékeny” besorolású területek közé tartozik.

Csanytelek területének a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelme szempontjából történő megítélése szempontjából a MePAR rendszer tematikus fedvényeként a blokkok szintjén, blokkazonosítók által meghatározottakat kell irányadónak tekinteni.

Mezőgazdasági tevékenységet nitrát érzékeny területen a vonatkozó országos rendelet szerinti cselekvési program, valamint a helyes mezőgazdasági gyakorlatnak a cselekvési programban meghatározott kötelező előírásai szerint kell végezni.

A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezettségi határértékek tekintetében a 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EÜM-FVM együttes rendeletben rögzítettek értékek az irányadók.

A településen jelenleg a talajt és talajvizet leginkább szennyező forrást az egyedi szikkasztókból elszivárgó szennyvizek jelentik. További terhelést jelent az intenzív mezőgazdasági művelés amely a település területének jelentős hányadát kitevő szántó művelési ágú területeken folyik. A belterületen is jelentős nagyságrendben folyik fóliaházas primőr zöldségtermesztés.

Csanytelek nitrogén terhelése: (forrás VKI 2-20 alegység 2010.)

összes belterületi állat N termelése	5,0	t/év
fajlagos állati eredetű N terhelés	14,3	kgN/ha/év
fajlagos emberi N termelés	30,2	kgN/ha/év
belterület teljes N terhelése	58,5	kgN/ha/év

A felhagyott települési szilárdhulladék lerakó jelenleg is folyamatosan szennyezi a talajvizet. A rekultivált és revitalizált hulladéklerakó környezetében a rekultivációs terv szerint talajvízminőség monitoring rendszer kerül kiépítésre, mivel a tervezett rekultiváció után is potenciális szennyezőforrás marad.

A talaj és talajvíz terhelése a belterületi csatornahálózat kiépítésével és a bezárt hulladéklerakó rekultivációjának elvégzésével jelentősen csökkenni fog.

A talajra és talajvízre továbbra is terhelést jelentenek a légkörből kimosódó és lehulló szennyezőanyagok.

Talajvédelmi szempontból kiemelendő fontosságú a humusz védelme is, melyet a termőföldön történő beruházások megvalósítása során kell biztosítani. A terület igénybevétele, épületek, létesítmények elhelyezése esetén a terület előkészítése során a humuszos termőréteg védelméről, összegyűjtéséről, megfelelő kezeléséről és újrahasznosításáról a beruházónak gondoskodnia kell.

Felszíni vizek

A legjelentősebb felszíni vízfolyás a települést keletről határoló Tisza folyó.

A településen folyó halgazdálkodás szempontjából a tavak vízpótlásában jelentős szerepe van és a távlati turisztikai fejlesztések szempontjából kiemelt jelentőségű, hogy egészen Csongrádig 1500 tonnás hajókkal hajózható (IV. osztályú víziút). A terv a személyforgalmi kikötő helyét kijelöli.

A hullámtér bárminemű beépítése csak a nagyvízi medrek, a parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos eljárásról szóló 21/2006. (I.31.) Korm. rendelet alapján történhet.

A település déli határát a Dongér alkotja, amely a Tisza egyik legfontosabb környékbeli mellékveze, s egyben védett terület. A Dong-ér a Kiskunságból indul és 84 km hosszan kanyarog míg a Tiszába nem ömlik. Vízyűjtő területe jelentős méretű (1672 km²) mivel több betorkolló csatorna vizeit is összeszedi. vízminősége csak mezőgazdasági öntözésre teszi alkalmassá.

A Csaj-tó a község legnagyobb állóvize a hozzákapcsolódó halastórendszerrel. Csanytelek és Tömörkény déli határában terül el, a Pusztaszeri Tájvédelmi Körzet része. A tájvédelmi körzet területe egyben a Natura 2000 hálózat része is. A tavak vízmélysége 20-150 cm között váltakozik, átlagban mintegy 70-80 cm.

A Csaj tó IV-es medencéjének (ebben halászati tevékenység nincsen) 2012-ben végzett teljes körű vízvizsgálatok eredményeit az alábbi táblázatban foglaltuk össze (forrás: OKIR)

Anyagnév	Mérésszám	Minimum	Maximum	Átlag	Szórás	P90
120700 - Szulfát [milligramm/liter]	4	7,00	24,00	14,00	7,31	22,20
120728 - Nitrát [milligramm/liter]	4	0,80	0,80	0,80	0,00	0,80
120737 - Nitrit [milligramm/liter]	4	0,02	0,05	0,03	0,01	0,04
120746 - Ammónium [milligramm/liter]	4	0,04	0,45	0,20	0,17	0,39
141385 - Nátrium [milligramm/liter]	4	34,00	92,00	61,25	21,09	84,20
155164 - Kálium [milligramm/liter]	4	6,40	9,70	7,92	1,54	9,55
155173 - Magnézium [milligramm/liter]	4	15,00	21,30	17,32	2,48	20,16
155182 - Kalcium [milligramm/liter]	4	37,70	55,40	46,38	6,27	52,76
155201 - Klorid [milligramm/liter]	4	20,00	64,00	38,75	16,54	57,40
156057 - pH (helyszíni mérés)	4	7,23	7,73	7,50	0,18	7,67
156754 - Ammónia-ammónium-nitrogén [milligramm/liter]	4	0,03	0,35	0,16	0,13	0,31
157252 - Feofitin [mikrogramm/liter]	4	5,00	100,00	33,25	39,23	76,90
157665 - Klorofill-a [mikrogramm/liter]	4	7,70	270,00	84,67	107,57	200,70
158109 - Ortofoszfát [mikrogramm/liter]	4	80,00	130,00	100,00	18,71	121,00
158154 - Összes foszfor [mikrogramm/liter]	4	270,00	860,00	480,00	228,58	737,00
158420 - Oxigén (oldott) [milligramm/liter]	4	0,90	2,20	1,75	0,50	2,14
158439 - Hidrogén-karbonát [milligramm/liter]	4	290,00	416,00	330,00	50,54	386,00
158448 - Karbonát [milligramm/liter]	4	3,00	3,00	3,00	0,00	3,00
158484 - Összes szerves nitrogén (N-ben) [milligramm/liter]	4	0,58	3,67	1,53	1,27	2,95
158970 - Biokémiai oxigénigény (BOI5) [milligramm/liter]	4	2,20	22,70	9,15	8,37	18,74
158998 - Nátrium-egyenérték [egyenérték (mg egyenértéktömmel osztva)/l]	4	1,49	4,01	2,67	0,92	3,67

CSANYTELEK KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEI - 2013.

159001 - Oxigénfogyasztás (KOId) eredeti [milligramm/liter]	4	36,80	143,00	71,65	41,84	117,32
159047 - Oxigénfogyasztás (KOIps) eredeti [milligramm/liter]	4	11,90	34,30	19,90	8,62	29,50
159083 - Összes lebegő anyag [milligramm/liter]	4	10,00	51,00	25,00	15,51	41,70
159184 - Metilorange-lúgoság (m-lúgoság) [mval/liter]	4	4,80	6,80	5,43	0,81	6,32
159193 - Fenolftalein-lúgoság (p-lúgoság) [mval/liter]	4	0,10	0,10	0,10	0,00	0,10
159294 - Levegő hőmérséklet [°C]	2	19,90	21,90	20,90	1,00	21,70
159322 - Vízhőmérséklet [°C]	4	22,60	26,70	23,90	1,63	25,65
159405 - Összes nitrogén [mikrogramm/liter]	4	600,00	4200,00	1765,00	1427,47	3330,00
159423 - Átlátszóság (SECCHI korong) [centiméter]	4	10,00	50,00	33,75	14,74	47,00
159469 - Vezetőképesség [mikroSiemens/centiméter]	4	460,00	670,00	560,00	82,39	650,50
159487 - Oldott oxigén (oxigén telítettségi százalék) [százalék]	4	11,00	26,00	20,75	5,80	25,40
159506 - Összes keménység [CaOmg/l]	4	89,00	127,00	105,00	13,84	120,10
159542 - Kation összeg (egyenérték) [egyenérték (mg egyenértéktömmel osztva)/l]	4	5,22	7,65	6,63	0,96	7,57
159551 - Anion összeg (egyenérték) [egyenérték (mg egyenértéktömmel osztva)/l]	4	5,82	8,15	6,80	0,84	7,72
160551 - Nitrit-nitrogén (NO2-N) [milligramm/liter]	4	0,01	0,02	0,01	0,00	0,02
160560 - Nitrát-nitrogén (NO3-N) [milligramm/liter]	4	0,18	0,18	0,18	0,00	0,18
160661 - Hidrokarbonát egyenérték	4	4,76	6,82	5,41	0,83	6,33
160689 - Kalcium egyenérték [egyenérték (mg egyenértéktömmel osztva)/l]	4	1,88	2,76	2,31	0,31	2,63
160698 - Karbonát egyenérték [egyenérték (mg egyenértéktömmel osztva)/l]	4	0,10	0,10	0,10	0,00	0,10
160708 - Klorid egyenérték [egyenérték (mg egyenértéktömmel osztva)/l]	4	0,56	1,82	1,09	0,47	1,63
160717 - Kálium egyenérték [egyenérték (mg egyenértéktömmel osztva)/l]	4	0,16	0,25	0,20	0,04	0,25
160726 - Magnézium egyenérték [egyenérték (mg egyenértéktömmel osztva)/l]	4	1,23	1,75	1,43	0,20	1,66
160744 - Nátrium százalék [százalék]	4	28,60	54,70	39,43	9,50	49,60
160753 - Szulfát egyenérték [egyenérték (mg egyenértéktömmel osztva)/l]	4	0,14	0,49	0,29	0,15	0,45

Hulladékgazdálkodás

A települési önkormányzat közszolgáltatási feladatkörében az egyik legfontosabb feladat a települési szilárd hulladék begyűjtésének, és engedéllyel rendelkező hulladékkezelőhöz történő elszállításának megszervezése. Emellett a közterületek tisztántartása, esztétikai minőségének emelése. Az Önkormányzat a kötelező településtisztasági közszolgáltatást biztosítja.

Csanytelek területén 2013. október 1-jétől az érvényes hatósági engedéllyel rendelkező FBH-NP Közszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság gyűjti és szállítja a kommunális hulladékot.

Az összegyűjtött települési szilárdhulladék műszaki védelemmel ellátott, érvényes engedéllyel rendelkező Regionális Hulladéklerakóra kerül beszállításra.

A településen még nem vezették be a szelektív hulladékgyűjtést és hulladékszigetek ill. hulladékudvar sem kerültek kialakításra.

A legközelebbi hulladékudvar Csongrádon érhető el. A hulladékudvarba az alábbi hulladékok szállíthatók be

Nem veszélyes hulladékok	Veszélyes hulladékok
lom hulladék (pl. bútorféleségek)	fáradt olaj, használt sütő zsiradék
fém hulladék	festék, oldószer
üveg hulladék (pl. befőttes, szörpös, italos üvegek, síküveg stb.)	növényvédő szerek, festékek maradékai és göngyölegei
papír hulladék (pl. szórólapok, karton)	lejárt szavatosságú gyógyszerek
műanyag hulladék (pl. üdítős palack, nejlon zacskó)	fénycső, izzó
italos karton dobozok (tetra pack csomagolás: üdítős, tejes doboz)	elektronikai hulladék (pl. TV, számítógép, hűtő, telefon)
Textilhulladék	szárazelem (pl. gomb elem, ceruza elem)
személyautó gumibroncs – max. 1 garnitúra	háztartási gépek (pl. gáztűzhely, mosógép)
ömlesztett zöld hulladék (pl. levágott fű, nyesedék, lomb)	akkumulátor
lakossági építési törmelék – max. 1 m ³	festékkatlanok, tonerek

Nem veszélyes hulladékból havonta összesen maximum 200 kg/ fő , veszélyes hulladékból pedig 100 kg /fő mennyiség adható le.

A település területén nem veszélyes és veszélyes hulladékok is keletkeznek. A keletkező hulladékok döntő része a lakosoknál és az intézményeknél keletkező települési szilárd hulladék. A gazdasági társaságoknál keletkező hulladékok mennyisége nem jelentős.

A településen keletkező elsődleges hulladékok mennyiségének idősorát az alábbi táblázatban foglaltuk össze (forrás:OKIR)

Év	Veszélyes (kg)	Nem veszélyes (kg)	Összesen (kg)
2004	3 981	1 475	5 456
2005	581	6 580	7 161
2006	2 398	1 172	3 570
2007	4 334	4 021	8 355
2008	5 580	1 920	7 500
2009	8 850	60 150	69 000
2010	4 942	5 634	10 576
2011	8 264	5 464	13 728
2012	719	4 332	5 051
Végösszeg	39 649	90 748	130 397

A településen 2012-ben keletkező elsődleges hulladékokat hulladék főcsoportok szerinti bontásban az alábbi táblázatban foglaltuk össze.

Hulladék főcsoport	Veszélyes (kg)	Nem veszélyes (kg)	Összesen (kg)
13 - Olajhulladékok és folyékony üzemanyagok hulladécai (kivéve az étoljokat, valamint a 05, 12 és 19 fejezetekben felsorolt hulladékokat)	180	0	180
15 - Hulladékká vált csomagolóanyagok; közelebbről nem meghatározott abszorbensek, törlőkendők, szűrőanyagok és védőruházat	95	4 312	4 407
16 - A jegyzékben közelebbről nem meghatározott hulladékok	50	0	50
18 - Emberek, illetve állatok egészségügyi ellátásából és/vagy az azzal kapcsolatos kutatásból származó hulladékok (kivéve azokat a konyhai és éttermi hulladékokat, amelyek nem közvetlenül az egészségügyi ellátásból származnak)	0	20	20
20 - Települési hulladékok (háztartási hulladékok és az ezekhez hasonló, kereskedelmi, ipari és intézményi hulladékok), beleértve az elkülönítetten gyűjtött hulladékokat is	394	0	394
Végösszeg	719	4 332	5 051

2000-ben a Csanyteleki települési szilárdhulladék lerakót be kellett zárni, mert nem felelt meg a hatályos környezetvédelmi előírásoknak.

A bezárt lerakóban jelentős mennyiségű (kb. 12.300 tonna), a talajra műszaki védelem nélkül lerakott települési szilárd hulladék van elhelyezve egy részben vízállásos területen. A lerakási helyen a hulladékok nagy területen rendezetlenül kerültek deponálásra (lásd: képek). Az elmúlt több mint tíz évben a hulladékokat a növényzet már sűrűn benőtte.

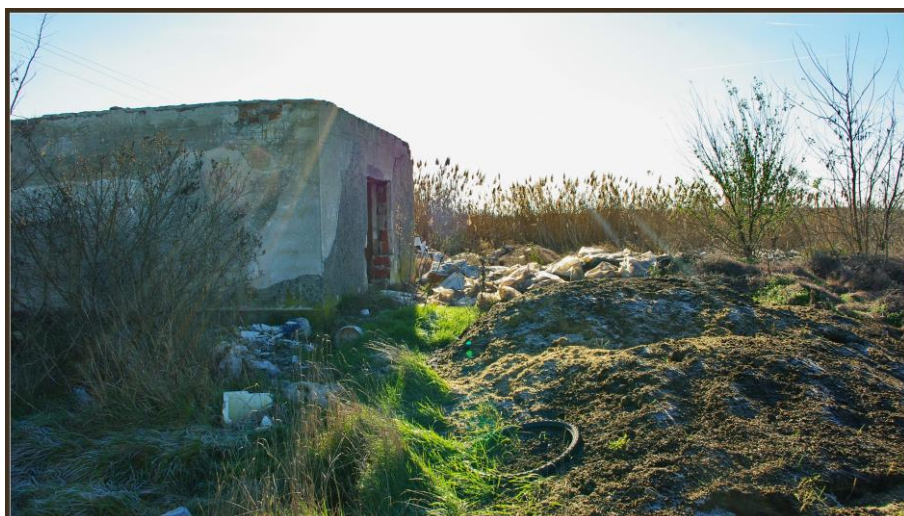
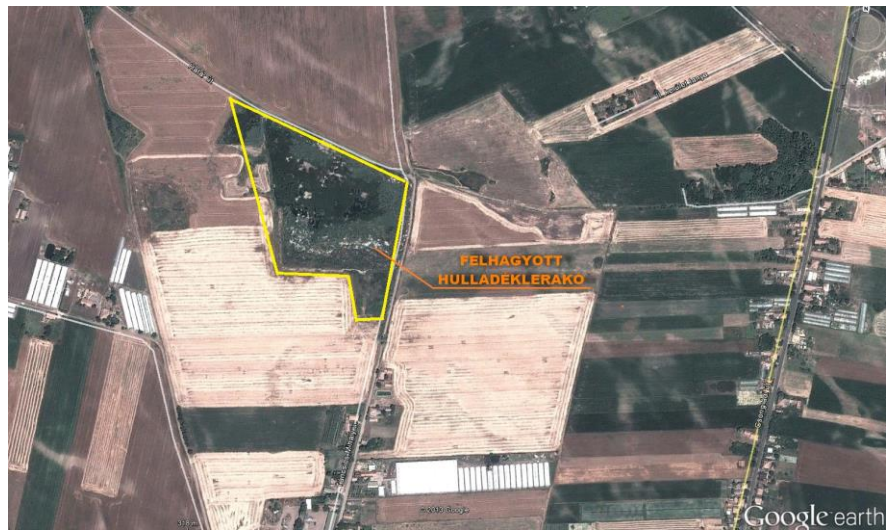
A hulladéklerakó rekultivációjára 2007-ben az ERBO-PLAN Mérnöki Szolgáltató Kft. készített tervet, melyet a GEO-REX Konzorcium 2010-ben módosított.

A rekultiváció során a depónia gáz hasznosítását – figyelembe véve, hogy becsült mennyisége nem jelentős – nem tervezik.

A településrendezési terv a rekultivált és revitalizált lerakó területének hasznosítását lehetővé teszi.

A rekultivációs terv gondoskodik a szakszerűen lezárt depónia utógondozásáról és a talajvíz előírás szerinti monitorozásáról.

A Rekultiváció a tervek szerint várhatóan a Délkelet-Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer (DAREH) térségi szintű rekultivációs programjának II. ütemének keretében a KEOP-2.3.0/2F/09-11-2011-0004 azonosító számon regisztrált nyertes pályázat alapján 100 %-os vissza nem térítendő támogatásból valósul meg. A projekt megvalósítási időszaka: 2012. október 19. – 2015. május 19.

A felhagyott hulladéklerakó

A bezárt és nem rekultivált hulladéklerakó szennyezi a felszín alatti vizeket valamint a földtani közeget.

A hulladékok szelektív gyűjtését a lehető legrövidebb időn belül, legalább hulladéksziget létesítésével, el kell kezdeni. A végső cél a háztól való teljes körű szelektív gyűjtés megvalósítása. Ennek elérése érdekében a lakosság körében tudatosítani kell a hulladékok szelektív gyűjtésének és minél nagyobb arányú hasznosításának szükségességét és előnyeit.

A hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésénél – gyűjtés, szállítás, elhelyezés – alapelveként a környezetszennyezést kizáró módot kell tekinteni. Különös gondot kell fordítani, a hulladékok képződésének megelőzése ill. a hulladékok hasznosítására.

Települési folyékony hulladék

A településen jelenleg, kiépített közcsatorna hálózat nincs. A szennyvizek elhelyezése jelenleg egyedi megoldásokkal, döntően szikkasztó rendszerű műtárgyakkal van megoldva. A települési folyékony hulladék begyűjtését, mint közszolgáltatást az Önkormányzat közszolgáltatás keretében biztosítja.

A települési folyékony hulladék érvényes üzemelési vízjogi engedéllyel rendelkező szennyvíztisztítóra kerül beszállításra.

A település csatornázására és a szennyvíztisztítóra vonatkozóan a településnek kész tervei vannak. A külterületi ingatlanoknál – melyek közcsatornára csatlakoztatása nem lehetséges – továbbra is közszolgáltatás keretében biztosítani kell a települési folyékony hulladék elszállítását.

A szennyvíztisztító üzemeltetése során keletkező kommunális szennyvíziszap környezetszennyezést és környezetveszélyeztetést kizáró módon történő elhelyezéséről vagy hasznosításáról gondoskodni kell.

A tervezett módosítások a településen keletkező hulladékok mennyiségében és minőségében jelentős változást nem fognak okozni, a keletkező hulladékok a hatályos jogszabályok szerinti környezetveszélyeztetést kizáró módon történő kezelésére a település megfelelő szerződött kapacitásokkal rendelkezik.

Zajvédelem

Csanytelek zajvédelmi állapota

Zajvédelmi rendeletek

A településrendezési terv felülvizsgálatát a jelenleg érvényes rendeletek alapján végeztük el. Jelenleg érvényes zajvédelmi rendeletek:

- 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól
- 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés kibocsátás ellenőrzésének módjáról
- 27/2008. (XII. 3.) KvVM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról.

Követelmények

A környezetbe kibocsátható zaj és rezgésterhelési határértékeket a 27/2008. (XII.3.) KvVM - EüM együttes rendelet 1., 2. és 3. melléklete írja elő.

A június 1. és szeptember 15. közötti időszakban megrendezésre kerülő, egybefüggően több, de legfeljebb nyolc napon át tartó kulturális fesztiválok esetében e rendelet alkalmazása során

a) a nappali időszakon a 6:00 és 23:00 közötti időszakot, éjjeli időszakon a 23:00 és 6:00 közötti időszakot kell érteni,

b) a zajtól védendő valamennyi területen a terhelési határérték nappali időszakban 65 dB, éjjeli időszakban 55 dB.

Megítélési időként nappal a legkedvezőtlenebb folyamatos 8 órát, éjjel a legkedvezőtlenebb fél órát kell figyelembe venni. A megítélési pontot a védendő homlokzat előtt 2 m-re kell kijelölni.

A rendelet *1. mellékletében* adott határértékek vonatkoznak a szolgáltató tevékenységet ellátó létesítményektől, azok szabadban, vagy zárt térben működtetett hangosító berendezéseitől, vagy bármely más hangforrásától származó zajterhelésekre is.

Közlekedési zaj esetében megítélési időként nappal 16 órát, éjjel 8 órát kell figyelembe venni. A megítélési pontot a védendő homlokzat előtt 2 m-re kell kijelölni.

Az épületek védendő helyiségeiben megengedett zajterheléseket a rendelet *4. melléklete* írja elő.

A rezgésterhelési határértékeket a rendelet *5. melléklete* adja meg.

Üzemi eredetű zajok

A település belterületén a környezetét zajjal szennyező ipari létesítmény nincs.

A laza nagykeres beépítés és a főként növénytermesztési tevékenység zajkeltési szempontból kedvező. Alkalmasszerűen a kerti gépek használata okozhat időszakos zajterhelést, ami a gépi munka befejezése után megszűnik. A zaj az oldalszomszédokat terhelheti időszakosan, a végszomszédok felé már a nagy kertek miatt a távolság csökkent mértékű zajhatáshoz vezet.

A településen rendszeresen működő hangos zenés szórakozóhely nincs.

Szolgáltató létesítményektől származó zaj megengedett értékei

A szolgáltató létesítményektől származó zajok a boltok hűtő rendszerétől és a vendéglő környezetében okozhatnak zajpanaszt.

Közlekedési eredetű zajok

A kialakult település szerkezetéből adódóan a 4519 sz. Csongrád – Szeged összekötőút a falu közepén halad át. Hivatalos forgalomszámlálási adatokat felhasználva a 25/2004. (XII.20.) KvVM rendelet 2. sz. melléklete szerint számított 7,5 m-es zajterhelések nappal 62,9, éjjel 54,4 dBA. A mellékutak mentén kisvárosias, falusias beépítésű lakóterületen megengedett közlekedési zajterhelés 60 / 50 dBA. A számított zajterhelés az utcafrontos és kis előkertes beépítés miatt sok lakóépület előtt túllépi a megengedett közlekedési zajterhelési határértéket. A többi utcán gyakorlatilag célforgalom van, nem valószínű, hogy közlekedési zajtúlterhelés alakulna ki.

Összegzés

Csanytelek település legfőbb zajszenyezője a közlekedés.

Csanytelek rendezési terve jelkulcsi elemeinek megfeleltetése az érvényes zajvédelmi rendeleteknek

Rövidítések magyarázata

Városépítészeti kategória		Zajvédelmi kategória a jelenleg érvényes rendeletek szerint
Lfk	Falusias kialakult lakóterület	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű)
Vt	Településközpont vegyes terület	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület
Gksz	Gazdasági terület, kereskedelmi szolgáltató	Gazdasági terület
Gm	Gazdasági terület, mezőgazdasági üzemi	Gazdasági terület
KS	Különleges terület, sport terület	Gazdasági terület
KT	Különleges terület, temető	Lakóterület (kisvárosias, ...beépítésű) különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület
KKp	Különleges terület, kegyeleti park	Lakóterület (kisvárosias, ...beépítésű) különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület
KH	Különleges terület, hulladékkezelő terület	Gazdasági terület
Z	Zöldterület (közpark, közkert)	Lakóterület (kisvárosias, ...beépítésű) különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület
Ev	Erdő terület, védelmi erdő	Gazdasági terület
Eg	Erdő terület, gazdasági erdő	Gazdasági terület
Mk	Mezőgazdasági terület, kertes övezet	Gazdasági terület
Mt	Mezőgazdasági terület, tanyás övezet	Gazdasági terület
Me	Mezőgazdasági terület, egyéb mezőgazdasági övezet	Gazdasági terület
V	Vízgazdálkodási terület, vízügyi terület	Gazdasági terület
KÖu	Közúti közlekedési terület	Gazdasági terület
K	Közmű terület	Gazdasági terület

Rezgésvédelmi állapot

A tervezési területen rezgésforrást nem találtunk.

A közút mellett kátyús, gödrös útfelület esetén lehetségesek rezgések, de ezek általában a lakóépületek távolságában az épület és egészség károsító határértékek alatt maradnak.

Fejlesztések zajvédelmi feladatai

A gazdaság fejlesztése során a jövőben Csanytelek területén telepítésre kerülő gazdasági létesítmények helykiválasztása, tervezése és megépítése során az aktuálisan érvényes zajvédelmi rendeletek szerint kell eljárni.

A beruházási folyamat során esetlegesen bagatellizált zajvédelmi problémák utólagos megoldása a szükséges beruházási költség sokszorosába kerülhet. A zajvédelmi költség minimalizálása a rendelkezésre álló helyek kiválasztásával kezdődik. Ebben a fázisban meg kell vizsgálni a telepíteni kívánt létesítmény várható zajkibocsátását és a környezet védendő elemeit. A potenciális telephelyek közül a zajvédelmileg is legkedvezőbbet kell kiválasztani. A kiválasztott telephely berendezése során a bekerülő zajforrások helyét a választott technológiával összehangoltan úgy kell meghatározni, hogy a védendő környezetet legkevésbé terhelje. A zajforrások telephelyen belüli elhelyezésével olyan elemek is a zajcsökkentést szolgálják, amelyek megépítése technológiai okokból szükséges és nem jelentenek további beruházási költséget.

A létesítési tervek készítése közben a környezet várható zajterhelését meg kell határozni és a szükséges zajcsökkentési műszaki megoldásokat meg kell tervezni. A létesítmény próbaüzeme során ellenőrző zajméréseket kell végezni és az esetlegesen szükséges kiegészítő zajcsökkentéseket meg kell tervezni. A hangos szórakoztatóipari létesítmények telepítése során is a fentiek szerint kell eljárni. Rendelet nem írja elő, de javasoljuk a vendégek szabadtéri viselkedése által okozott zajkeltést is a szórakoztató létesítmény műszaki zajforrásaival megegyező módon megítélni.

A gazdasági létesítmények tervezését, megépítését szabályozó környezetvédelmi előírások szabályozzák a zajvédelmi tervezési fázisokat is.

A gazdasági létesítményekből a lakóterületre kijutó zajokat úgy kell csökkenteni, hogy a lakóterületen a használat napszakának megfelelő zajterhelési határértékeket ne lépjék túl. A környezetüket nem zavaró gazdasági létesítmények lakóterületen belüli telepítése megengedhető.

A településen áthaladó 4519 sz. út mentén az új építésű és felújításra kerülő lakóépületek esetében javasolt a zajra érzékeny helyiségeket a közúttal ellentétes homlokzat felől telepíteni.

A területfelhasználás tervezett változásai

Rendeltetési változtatások

1. *A lakóterületi nyúlványok között húzódó mezőgazdasági terület az általános kategóriából a kertésbe kerül át. Lehetővé válik fóliasátrak és üvegházak elhelyezése egyidejű záportározási kötelezéssel.*

A változtatás zajvédelmi szempontból nem jelent változást. Az érintett mezőgazdasági területeken időszakosan történik gépi munkavégzés, aminek hatását a munkagép és a lakóépületek távolsága többnyire kedvezően befolyásolja.

Az érintett területeken zajos gépi zajforrásokat üzemi jellegű használatlaltal működtető tevékenység csak akkor végezhető, ha a telepített, vagy mobil zajforrások zajkibocsátását olyan mértékben csökkentik, hogy a legközelebbi lakóházak mellett teljesülnek a megengedett zajterhelésre vonatkozó követelmények.

2. *A Csaj-tó É-i partja és a Töltő-apasztó csatorna közötti mezőgazdasági terület Tv beépítésre nem szánt különleges területté minősül át „Természetvédelmi bemutatóterület és tanösvény” fejlesztésére. Ugyanitt a KÖu közúti közlekedési terület kb. 20 m széles sávval felbővül a térségi kerékpárút pihenő-állomásának elhelyezése céljából.*

A változtatás zajvédelmi szempontból nem jelent változást. Csendes övezet kialakítását nem javasoljuk a közút miatt és az árapasztó csatorna mentén esetlegesen végzett munkák miatt.

3. *A Béla utcától D-re fekvő telekcsoport Kp jelű beépítésre nem szánt különleges területté minősül át „Pihenő- és rendezvényterület” fejlesztésére. Ebben a kategóriában horgászto is létesíthető és támogatott az olyan létesítmények és rendezvények befogadása, amely a családok hétvégi szabadtéri pihenését, a gazdálkodási hagyományok, népelet, népművészet továbbadását szolgálja.*

A kialakításra kerülő Kp jelű különleges területen a körülötte található kertvárosias, falusias beépítésű lakóterületen megengedett zajterhelési határértékek betartását tartjuk kívánatosnak. A területen nem lehet napi, vagy heti rendszerességgel különösen hangos rendezvényeket pl.: diszkó, rendezni. Alkalmi rendezvények, külön engedéllyel és előzetes zajvédelmi vizsgálattal elképzelhetők.

4. A volt települési kommunális hulladéktelep és környéke rekultivációja keretében a terület hármaskörű funkciót fog nyerni. az „L” alakban kimélyített árokba behordott hulladék valószínűleg helyben marad, ezért ez a telekrész Hull hulladékkezelő és -lerakó rendeltetésű lesz. A lakóterület felőli rész Ev védőerdő besorolásban marad. Az É-i részen, ahonnan a szeméttömeg takarására szánt földet kitermelik majd, Kp beépítésre nem szánt különleges területté minősül át „Pihenő- és rendezvényterület” fejlesztésére.

A tevékenység az Lf területen levő legközelebbi lakóházak zavarásával járhat. Kívánatos az Ev védőerdő területen meglévő és ültetésre kerülő fákkal minél előbb sűrű védő erdőt kialakítani. A területen végzett rekultivációs munkákat a nappali időszakra kell korlátozni. Amennyiben különösen zajos tevékenységet kell végezni, akkor szükségessé válhat mobil zajárnyékoló fal telepítése a gépi munkavégzés idejére.

5. A Kossuth Lajos utca 5-11. házátszámú telkek mögött jelenleg működő gazdasági vállalkozás (zöldségkereskedelem) területét a tényleges használatnak megfelelően Gksz kereskedelmi szolgáltató rendeltetésbe teszi a módosítás. Csatolja hozzá az Árpád utca 2. szám alatti telket is tervezett járműbejáratként.

Az Lfk-ből Gksz kategóriába átsorolás üzemi eredetű zajterhelés esetében 50/40-ről 60/50 dBA-ra módosítja a mértékadó zajterhelés nagyságát. A közlekedési zaj megengedett értéke 55/45-ről 65/55-re növekszik a telephelyen belül.

A szomszédos lakóterület nagyon közel van, ezáltal a telephelyen belüli üzemi eredetű és közlekedési eredetű zajkibocsátás korlátozásra szorul a szomszédos lakóházak megfelelő védelme miatt. Az Árpád u. 2. sz. alatt létesítendő gépkocsi kijárat a szomszédos lakóházak rezgés terhelését is kiválthatja. Távolatilag a telephely fejlesztése során zajcsökkentésre jelentős költségek beruházása válhat szükségessé. Jelenleg a terület átminősítése látszik a fejlődés útjának. Távolatilag hátrányos, mert a raktározási kapacitás és a közlekedés fejleszthetősége korlátozott lesz a jövőben. A vállalkozás fejlődése egyre nagyobb áru és gépkocsi forgalommal fog járni. Az egyre nagyobb kamionok, hűtőgépkocsik nem fognak tudni mozogni a szűk utcán és bejáraton. Minél nagyobb a telephely beruházásainak értéke annál költségesebb lesz a kitelepítés olyan helyre, ahol nincs ekkora korlátozás, mint a település központjában. Sokkal hatékonyabb lenne még akkor kitelepíteni a fejlődést nem korlátozó telephelyre, amikor nem nagy az telephely értéke.

6. Egy telekkel bővül a lakóterület a Rákóczi utcában (1. szám alatt) a tényleges használatnak megfelelően.

A lakóterület bővítésének zajvédelmi akadálya nincs. A bővítményre az Lf területfunkciónak megfelelő zajvédelmi előírások érvényesek

7. A 4519. jelű országos mellékút tervezett elkerülő szakasza a Felgyő felőli rövid szakaszon korrigálásra kerül az időközben lemélyített termálkút védőtávolságának kikerülése érdekében.

Az elkerülő szakasz módosított nyomvonala mentén ugyanazok a zajvédelmi követelmények érvényesek, mint korábban.

8. A Tömörkényi úti színesfém-felvasárló telep 0,8 hektáros telke a rendeltetésének megfelelő Hull hulladékkezelő és -lerakó területi kategóriába kerül a jelenlegi Gksz besorolás helyett, de az övezeti szabályozás szerint kizárólag hulladékkezelési funkció lesz elhelyezhető rajta.

A kialakult helyzet adminisztratív rendbetétele történik, amely a környezeti elemek minőségét nem befolyásolja.

Zajvédelmi szempontból a színesfém-felvasárló telep gazdasági területnek számít. A módosítás nem jár zajvédelmi kategória-változással. A fémhulladék kezelés együtt járhat jelentős zajkibocsátással. A telephelyen a hulladékkezelést úgy kell végezni, hogy a legközelebbi védendő épületek környezetében a mértékadó A-hangnyomásszint ne lépje túl a megengedett értéket.

9. *A 4519. jelű országos mellékút tervezett elkerülő szakasza a Felgyő felőli rövid szakaszon korrigálásra kerül az időközben lemélyített termálkút védőtávolságának kikerülése érdekében.*

Az elkerülő szakasz módosított nyomvonala mentén ugyanazok a zajvédelmi követelmények érvényesek, mint korábbi tervben.

10. *Mezőgazdaságból erdőterületbe kerülnek át az erdőművelésre váltott földrészek. Oláhálláson a 0199/1 hrsz.-ú telekből 0,7 ha (Alsó-főcsatorna mentén), a Baksi határszélen 0219/7 hrsz-ú telekből 1,0 hektáros terület (Dong-éri főcsatorna mellett), a 0217/10 hrsz.-ú 2,2 ha-os telek és a 0188/7 hrsz-ú 8,8 hektáros telek a Megyesi-tó közelében, erdősávok a Csanyteleki öntöző főcsatorna mentén, valamint új telepítések a belterület mellett.*

Az erdő- és a mezőgazdasági területen ugyanazok a zajvédelmi követelmények érvényesek, változás nem történik.